

Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Mysłakowice na lata 2018 – 2022.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2022 przyjęty został Uchwałą Nr XLV/296/17 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 29 listopada 2017 r.

Program ten adresowany jest do wszystkich rodzin zamieszkujących Gminę Mysłakowice, a w szczególności rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi, które narażają owe rodziny na wykluczenie społeczne.

Realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki organizacyjne Gminy.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez kompleksowe i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny, mające wpływ na wzmocnienie lub odzyskanie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych i przez to zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wychowania w środowisku naturalnym. Założono, że główne cele będą realizowane w oparciu o szereg szczegółowych działań. Należą do nich:

1. Diagnozowanie sytuacji rodzin z terenu Gminy.
2. Poprawę kompetencji i umiejętności wychowawczych rodziców.
3. Wzmacnianie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza rodziną naturalną.
4. Skuteczny system opieki nad rodziną.
5. Promowanie, wspieranie i koordynacja działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
6. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
7. Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne.
8. Budowanie szerokiego partnerstwa oraz kapitału społecznego.

Wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji Programu były prowadzone na wielu płaszczyznach we współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny z terenu Gminy Mysłakowice oraz Kowar i Jeleniej Góry.

W ramach swojej działalności poszczególne podmioty prowadziły analizę i udzielały pomocy rodzinom rozpoznany jako zagrożone wystąpieniem sytuacji kryzysowej. Rodziny zagrożone kryzysem miały możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego oraz terapii. Liczba rodzin objętych wsparciem, które zgłaszały się do poszczególnych instytucji nie została

zsumowana z uwagi na interdyscyplinarne działania instytucji, placówek i organizacji, ponieważ takie próby mogłyby doprowadzić do zdublowania liczby rodzin, które skorzystały z pomocy kilku podmiotów.

Diagnozowaniem i monitorowaniem sytuacji rodzin zajmują się przede wszystkim pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy w trakcie przeprowadzanych rodzinnych wywiadów środowiskowych a także poprzez kontakty z rodzinami, w których prowadzona jest praca socjalna pozyskują informacje na temat rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej a następnie monitorują sytuację tych rodzin i stosownie do problemów i potrzeb udzielają odpowiedniego wsparcia.

W roku 2018 objęto pomocą 315 rodzin, z czego 215 rodzin w formie pracy socjalnej. Wśród wszystkich rodzin objętych pomocą, 82 to rodziny z dziećmi. Wśród 315 rodzin objętych pomocą społeczną 25 rodzin (ok.8%) charakteryzuje się niewydolnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Rodziny te stanowią ok. 30% rodzin z dziećmi korzystających w 2018 roku z pomocy społecznej. Wśród rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi 44% stanowią rodziny niepełne a 56% rodziny wielodzietne.

Trudności w sferze wychowawczej, z którymi borykają się rodziny są najczęściej skorelowane z innymi problemami takimi jak ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba lub niepełnosprawność a także mają ścisły związek z problemem nadużywania alkoholu bądź zjawiska przemocy. W 2018 r. rodzinom potrzebującym przyznano pomoc z następujących powodów:

- bezrobocie – 160 rodzin
- ubóstwo – 155 rodzin
- niepełnosprawność – 26 rodzin
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 25 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba – 14 rodzin
- alkoholizm – 6 rodzin
- przemoc w rodzinie – 2 rodziny

W zależności od problemów, z jakimi zmagają się rodziny, pracownicy socjalni zgłaszają sprawy do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze (wystosowano 12 wniosków o wgląd w sytuację rodziny i nadzór kuratora), do Prokuratury Rejonowej w Jeleniej Górze i Komisariatu Policji w Kowarach (monitorowanie sytuacji rodziny w godzinach popołudniowych i wieczornych).

Ponadto współpracują z Zespołem Interdyscyplinarnym (działającym na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie).

Rodziny, w których został zdiagnozowany problem niewydolności opiekuńczo-wychowawczej zostały objęte pomocą finansową oraz pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych.

Pracownicy socjalni Ośrodka w ramach swoich kompetencji pośredniczą w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie w celu uzyskania lepszej komunikacji między stronami.

Specjalistyczną pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oferują w ramach współpracy i zawartego porozumienia następujące jednostki:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Kowarach działająca jako koalicjant w działaniach zmierzających do poprawy sytuacji dzieci. Zakres działań: indywidualne spotkania i konsultacje dla rodziców, indywidualne badania gotowości szkolnej, diagnoza dzieci: psychologiczna, pedagogiczna i logopedyczna, terapia psychologiczna oraz pedagogiczno-logopedyczna.
2. Dział Interwencji Kryzysowej, Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Uzależnieniom w Jeleniej Górze. Zakres działań: specjalistyczne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne oraz poradnictwo prawne lub socjalne.
3. Punkt Konsultacyjny Dla Osób Uzależnionych Od Alkoholu i Ich Rodzin w Mysłakowicach prowadzony w strukturze Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i częściowo finansowany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakres działań: diagnozowanie problemów całej rodziny i planowanie pomocy dla wszystkich jej członków.
4. Poradnia Psychologiczna przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki zdrowotnej w Mysłakowicach. Zakres działań: porady psychologiczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych, konsultacje psychologiczne – terapie psychologiczne w zakresie leczenia depresji, nerwic zaburzeń adaptacyjnych, profilaktyka psychologiczna.
5. Szkoła Podstawowa w Mysłakowicach jako realizator programów profilaktycznych, koalicjant uczestniczący przy realizacji programu w celu obserwacji dzieci i młodzieży oraz nawiązujący współpracę z rodzicami i opiekunami.
6. Szkoła Podstawowa w Łomnicy. W ramach wspierania prawidłowego funkcjonowania rodziny prowadzona jest edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wdrożenie programu profilaktycznego „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”. W 2018 roku program był adresowany do 12 osób.

7. Szkoła Podstawowa w Kostrzycy jako realizator programów profilaktycznych; koalicjant uczestniczący przy realizacji programu w celu obserwacji dzieci i młodzieży oraz nawiązujący współpracę z rodzicami i opiekunami.
8. Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach, w ramach którego funkcjonuje 5 świetlic wiejskich. W świetlicach wiejskich są realizowane programy profilaktyczne ze środków Gminnego Funduszu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wszystkie programy są adresowane dla dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy.
9. Punkt nieodpłatnej pomocy prawnej jako koalicjant udzielania profesjonalnego wsparcia dla rodziny, nie tylko w sytuacjach kryzysowych.
10. Komisariat Policji w Kowarach jako koalicjant udzielania profesjonalnego wsparcia, nie tylko w sytuacjach kryzysowych.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mysłakowicach wykonują działania wspomagające rodziców, mających problemy w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich – praca socjalna, prowadzą stały monitoring dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem. W tym zakresie współpracują również z pedagogami szkolnymi, pracownikami służb zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną. Ważnym działaniem jest również upowszechnianie informacji na temat instytucji i placówek działających na rzecz rodziny.

W ramach Porozumienia nr 287/2017, które zostało zawarte pomiędzy Gminą Miejską Kowary a Gminą Mysłakowice rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oferowana jest pomoc poprzez organizowane dla rodzin „grupy wsparcia” w Punkcie Konsultacyjnym w Kowarach: grupa wsparcia dla osób uzależnionych, grupa psycho-edukacyjna dla osób współuzależnionych oraz grupa wstępna dla uzależnionych.

Aby system opieki nad rodziną był skuteczny należy zabezpieczyć podstawowe potrzeby materialne rodziny. W ramach zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również pomoc materialną w ramach świadczeń z pomocy społecznej. W 2018 roku z pomocy materialnej w postaci zasiłków okresowych, zasiłków celowych na zakup żywności oraz zasiłków stałych skorzystało 315 rodzin, z czego 82 rodziny z dziećmi o łącznej liczbie osób 286 (37 rodzin z 1 dzieckiem, 23 rodziny z 2 dziećmi, 11 rodzin z 3 dziećmi, 7 rodzin z 4 dziećmi, 1 rodzina 5 dzieci, 2 rodziny z 6 dziećmi i 1 rodzina z 7 i więcej dziećmi). Pomocą w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” objęto 44 rodziny a liczba korzystających z posiłku to 82 dzieci.

Natomiast w ramach świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2018 roku wypłacono:

- zasiłki rodzinne – 6286 świadczeń na kwotę 734.292,00 zł

- dodatki do zasiłków rodzinnych

- urodzenia dziecka – 24 świadczenia na kwotę 24.000,00zł
- opieki nad dzieckiem w czasie korzystania z urlopu wychowawczego – 110 świadczeń na kwotę 42.710,00zł
- samotnego wychowywania dziecka – 403 świadczenia na kwotę 79.558,00zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 391 świadczeń na kwotę 41.650,00zł
- rozpoczęcia roku szkolnego – 367 świadczeń na kwotę 36.114,00zł
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 749 świadczeń na kwotę 53.265,00zł
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 930 świadczeń na kwotę 88.350,00zł

- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 1205 świadczeń na kwotę 456.288,00zł

Ponadto 665 rodzin zostało objętych wsparciem w postaci świadczenia z programu 500+ na łączną kwotę 5.001.000,00zł oraz 1055 dzieci objęto wsparciem w ramach programu 300+.

Dodatkowym wsparciem jest program rządowy dla rodzin wielodzietnych – Karta Dużej Rodziny. Program ten ma na celu promowanie modelu rodziny wielodzietnej. W 2018 r. złożono 21 wniosków o Kartę Dużej Rodziny i zostało wydanych 73 nowych kart (24 karty dla rodziców/małżonków i 49 kart dla dzieci).

Zgodnie z art.191 ust.9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- c) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z powyższymi założeniami Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mysłakowicach na bieżąco ponosił odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w wysokości odpowiednio

10%, 30% i 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy rodzinnej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Według stanu na 31 grudnia 2018 r. liczba dzieci z terenu Gminy Mysłakowice umieszczonych w pieczy zastępczej, za które ponoszona jest odpłatność wynosiła 27, w tym:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych 8 dzieci,
- w niezawodowych rodzinach zastępczych 4 dzieci,
- w zawodowych rodzinach zastępczych 4 dzieci,
- w Domu Dziecka 11 dzieci.

Zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania rodziny jest również zjawisko przemocy domowej, które należy zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Ww. zjawisko może być zarówno przyczyną jak i skutkiem dysfunkcji w rodzinie, dlatego tak ważne znaczenie ma interdyscyplinarna współpraca poszczególnych podmiotów.

Działania na rzecz wspierania rodziny uwikłanej w problem przemocy podejmuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół ma za zadanie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele różnych instytucji, którzy łączą swoją wiedzę i umiejętności w celu przeciwdziałania zjawisku przemocy i pomocy rodzinom dotkniętym tym zjawiskiem. Zespół swoje zadania związane bezpośrednio z pomocą osobom pokrzywdzonym realizuje poprzez grupy robocze. W 2018r. 31 rodzin w tym 16 rodzin z dziećmi było objętych pomocą Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego z powodu wystąpienia problemu przemocy w rodzinie. Odbłyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 58 posiedzeń Grup Roboczych pracujących z indywidualnymi przypadkami.

Na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie działają wszystkie jednostki biorące udział w procedurze „Niebieskiej Karty”. W Punkcie Konsultacyjnym Dla Osób Uzależnionych i Ich Rodzin dostępne są materiały informacyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one udostępnione dla wszystkich osób, które przychodzą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Szczególnie istotną rolę w podejmowaniu działań na rzecz rodzin, które borykają się z problemem nadużywania alkoholu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje szereg działań na rzecz profilaktyki problemów uzależnień oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

W 2018 roku odbyło się 14 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Skierowano 23 wnioski do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Jeleniej Górze o badanie biegłych i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu. Przeprowadzono 25 rozmów z osobami nadużywającymi alkoholi i członkami ich rodzin.

Istotne znaczenie we wspieraniu rodzin zmagających się z problemem uzależnień od alkoholu ma interdyscyplinarna działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Ich Rodzin. Pracownik Punktu Konsultacyjnego diagnozuje problemy całej rodziny a następnie opracowuje plan pomocy dla wszystkich jej członków.

Dla osiągnięcia lepszych efektów współpracy z rodzinami podejmowane są działania w kierunku kształcenia kadry. W 2018 roku 1 pracownik uczestniczył w bezpłatnym szkoleniu dotyczącym wspierania rodziny. Należy nadmienić, że pracownicy Ośrodka uczestniczą w szkoleniach wewnętrznych, które przeprowadzane są przez kadrę zarządzającą oraz wyznaczonych pracowników. Szkolenia z zakresu spraw jaki przyporządkowany jest dla poszczególnych pracowników dają możliwość skuteczniejszego reagowania na potrzeby rodzin, trafnego zdefiniowania form wsparcia, podnoszą poziom wiedzy i interdyscyplinarnego podejścia do udzielania pomocy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymuje od instytucji wspierających rodziny oferty dla dzieci na wypoczynek letni. Ilość wyjeżdżających dzieci jest uzależniona od otrzymanych miejsc.

W 2018 roku dzięki środkom GKRPA został zorganizowany wypoczynek dla dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i wakacji. W miesiącu styczniu zorganizowano zimowisko w Szczyrku dla dzieci z trzech szkół naszej Gminy. Organizatorem była firma KOGIS. W zimowisku uczestniczyło 30 dzieci. Na przełomie czerwca i lipca natomiast zorganizowano przy współudziale Caritas Diecezji Legnickiej kolonię w Pogorzeliczy Gryfickiej dla 40 dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury oraz Dolnośląską Fundacją Aktywności Społecznej ASAP.

W ramach współpracy finansowane są programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży w pięciu świetlicach wiejskich:

1. Świetlica wiejska w Mysłakowicach – realizowany etapowo, w formie warsztatowej program profilaktyczny „MMS –Młody, Mądry, Szczęśliwy”.
2. Świetlica wiejska w Łomnicy – w zakresie profilaktyki uzależnień i zapobiegania przemocy, adresowany do dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach świetlicy „Życie bez stresu jest proste”.

3. Świetlica wiejska w Karpnikach – w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów, adresowany do dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach świetlicy „Własne hobby – alternatywą na życie bez używek”.
4. Świetlica wiejska w Wojanowie – w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów, adresowany do dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach świetlicy „Profilaktyka poprzez rodzinna aktywność ruchową”.
5. Świetlica wiejska w Kostrzycy – w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów, adresowany do dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach świetlicy „Profilaktyka poprzez rodzinną aktywność ruchową”.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje również z klubami sportowymi. W 2018 roku zrealizowano następujące programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży:

1. Program profilaktyczny „Zima nie musi być nudna” – realizowany przez Klub Sportowy „Łomnica” w Łomnicy dla 50-osobowej grupy dzieci.
2. Program profilaktyczny „Przez sporty walki do zdrowego życia” realizowany przez Klub Sportowy Funakoshi Shotokan Karate w Kowarach. Program wraz z zajęciami odbywa się w świetlicy przy Szkole Podstawowej w Kostrzycy oraz w świetlicy wiejskiej w Karpnikach dla 30-osobowej grupy dzieci.
3. Program profilaktyczny „Wakacje na sportowo” realizowany przez Klub Sportowy „Łomnica” w Łomnicy dla 70-osobowej grupy dzieci.

Zadania związane z profilaktyczną działalnością informacyjną i edukacyjną na rzecz dzieci i młodzieży w koalicji ze wszystkimi jednostkami Gminy realizują trzy szkoły:

1. Program profilaktyczny dla dzieci szkół podstawowych promujący życie bez uzależnień „Zdrowo żyj!” zrealizowany podczas wypoczynku zimowego w Szczyrku.
2. Program profilaktyczny „Wakacyjne podróże - w świecie wartości z Małym Księciem” zrealizowany podczas wypoczynku letniego w Pogorzeli Gryfickiej.
3. Program profilaktyczny „Cukierki” rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowany w Szkole Podstawowej w Mysłakowicach dla dzieci z klas 1-3. Udział wzięło 93 uczniów oraz kadra pedagogiczna.
4. Program profilaktyczny „Postaw na swoją rodzinę” zrealizowany na VIII Festynie Rodzinnym w Mysłakowicach przez Radę Rodziców ze Szkoły Podstawowej w Mysłakowicach. W programie uczestniczyli uczniowie szkoły ok.330 dzieci, 33 nauczycieli i przybyli rodzice. W ramach realizacji programu profilaktycznego odbyły

się cztery spektakle profilaktyczne: „Każda mądra głowa zna magiczne słowa”, „Niwelator problemów”, „Nick i Victoria”, „Laboratorium życia”.

5. Program profilaktyczny „Stop przemocy - szukajmy pomocy” zrealizowany podczas XXII Festynu Rodzinnego Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Łomnicy. W programie profilaktycznym uczestniczyli uczniowie szkoły – 391 dzieci, 45 nauczycieli i przybyli rodzice. W ramach realizacji programu profilaktycznego odbyły się trzy spektakle profilaktyczne: „ W krainie bajtów”, „Dylemat”, „Pętla zdarzeń”.
6. Program profilaktyczny „Przyjaciele Zippego” rekomendowany przez Państwową Agencję rozwiązywania Problemów Alkoholowych zrealizowany dla 31 uczniów klas 2a i 3c Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Łomnicy.
7. Program profilaktyczny „Nietolerancji, agresji i przemocy mówimy głośno NIE!!!” zrealizowany na festynie z okazji „Dnia Dziecka” dla uczniów Szkoły Podstawowej w Kostrzycy. W festynie uczestniczyło 75 uczniów, 20 pracowników szkoły oraz przybyli rodzice.
8. Program Profilaktyczny „Szkoła dla rodziców i wychowawców” zrealizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Łomnicy dla 12 – osobowej grupy rodziców.
9. Program profilaktyczny „Jak żyć zdrowo i bezpiecznie” zrealizowany przez Dolnośląską Fundację Aktywności Społecznej ASAP w Kostrzycy dla 20 - osobowej grupy dzieci, które uczestniczyły w warsztatach, wyjazdach do gospodarstw ekologicznych, pogadankach i wykładach.
10. Program profilaktyczny „Mówimy NIE używkom” zrealizowany w Szkole Podstawowej w Kostrzycy dla 16 - osobowej grupy dzieci. Program został zrealizowany podczas zajęć sportowych dla dzieci, które uczestniczyły w nauczaniu i doskonaleniu technik i taktyk sportowych z zakresu zespołowych gier sportowych oraz w zajęciach profilaktyki uzależnień.
11. Program profilaktyczny „Szkolna grupa Wolontariuszy” zrealizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi w Łomnicy dla 12 – osobowej grupy rodziców.
12. Program profilaktyczny „Fonoholizm – nałogowe i niekontrolowane korzystanie z telefonów” rekomendowany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zrealizowany w Szkole Podstawowej w Mysłakowicach. Program

został zrealizowany dla 277 uczniów. W szkoleniu Rady Pedagogicznej wzięło udział 31 nauczycieli.

Corocznie dzieci z rodzin, gdzie sygnalizowane są dysfunkcje, objęte są programami profilaktycznymi, w ramach których dzieci korzystają również pomocy w formie dożywiania w trzech szkołach na terenie Gminy Mysłakowice.

Mając na uwadze podniesienie skuteczności w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej planuje zatrudnienie asystenta rodziny w 2019 roku.

Należy pamiętać, że realizacja poszczególnych celów Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest możliwa wyłącznie przy interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji, które działają na rzecz dzieci i rodzin. Utrzymanie dotychczasowego kierunku działań, a mianowicie wysokiej aktywności instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną, podejmowanie działań profilaktycznych, w tym: informacyjnych, edukacyjnych, integracyjnych i aktywizujących pozwoli na kompleksowe wsparcie rodzin z terenu Gminy Mysłakowice.